

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 9 december 1998

inzake de procedures ter uitvoering van Richtlijn 95/57/EG van de Raad betreffende de verzameling van statistische informatie op het gebied van het toerisme

(kennisgeving geschied onder nummer C(1998) 3950)

(Voor de EER relevante tekst)

(1999/34/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Richtlijn 95/57/EG van de Raad van 23 november 1995 betreffende de verzameling van statistische informatie op het gebied van het toerisme ⁽¹⁾, inzonderheid op de artikelen 3, 7 en 10,

Overwegende dat ter vergemakkelijking van de verzameling van geharmoniseerde statistieken de definities moeten worden vastgesteld van de kenmerken waarover gegevens moeten worden verzameld;

Overwegende dat ter vergemakkelijking van de verzameling van de gegevens de procedures voor de indiening van de vereiste gegevens moeten worden vastgesteld;

Overwegende dat de lidstaten gedurende de overgangperiode de noodzakelijke afwijkingen moeten worden toegestaan, zodat zij hun nationale statistische systemen aan de vereisten van Richtlijn 95/57/EG kunnen aanpassen;

Overwegende dat de in deze beschikking vervatte maatregelen in overeenstemming zijn met het advies van het Comité statistisch programma, dat is opgericht bij Besluit 89/382/EEG, Euratom,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

De definities van de kenmerken waarover gegevens moeten worden verzameld en de correcties op de indeling in geografische gebieden, als bedoeld in artikel 3 van Richtlijn 95/57/EG, zijn opgenomen in bijlage I.

Artikel 2

De in artikel 7 van Richtlijn 95/57/EG bedoelde gedetailleerde voorschriften voor de indiening van de gegevens zijn opgenomen in bijlage II.

Artikel 3

De in artikel 10 van Richtlijn 95/57/EG bedoelde afwijkingen die de lidstaten worden toegestaan, zijn opgenomen in bijlage III.

Artikel 4

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 9 december 1998.

Voor de Commissie

Yves-Thibault DE SILGUY

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 291 van 6. 12. 1995, blz. 32.

*BIJLAGE I***Definities van de kenmerken waarover gegevens moeten worden verzameld**

1. ACCOMMODATIESTATISTIEKEN

1.1. DEFINITIES VAN ACCOMMODATIE

Accommodatie

Definitie:

Elke voorziening die regelmatig (of soms) slaapgelegenheid biedt voor toeristen.

Accommodatie kan als volgt worden ingedeeld:

i) Collectieve toeristische logiesverstrekkende bedrijven

Hotels en dergelijke

- Hotels
- Dergelijke logiesverstrekkende bedrijven

Overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven

- Vakantiewoningen
- Kampeerterreinen voor toeristen
- Jachthavens
- Overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven, n.e.g.

Gespecialiseerde accommodatie

- Kuuroorden, sanatoria e.d.
- Werk- en vakantiecampen
- Openbaar vervoer
- Conferentiecentra

ii) Particuliere accommodatie

Gehuurde accommodatie

- Gehuurde kamers in particuliere woningen
- Van particulieren of makelaars gehuurde woningen

Overige particuliere accommodatie

- Tweede woning
- Accommodatie die kosteloos door familie of vrienden beschikbaar wordt gesteld
- Overige particuliere accommodatie, n.e.g.

De definities van de logiesverstrekkende bedrijven in deze bijlage bevatten verwijzingen naar NACE Rev.1- en CPA-groepen. De CPA komt overeen met de NACE, maar is gedetailleerder. Afgezien van een kleine afwijking ten aanzien van „Hotels en dergelijke” is er een bijna volledige overeenstemming tussen de toerismedefinities en de NACE-classificatie. Volgens de toelichting op de NACE en de CPA vallen bepaalde onder „en dergelijke” vallende bedrijven, namelijk pensions, logementen en dergelijke bedrijven die logies verstrekken en aanverwante diensten verlenen, alsmede logies op boerderijen, onder „overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g.” (NACE 55.23). De meeste hotels en dergelijke vallen echter onder NACE 55.11 en 55.12, aangezien uit de toelichting duidelijk blijkt dat hieronder hotels, motels en dergelijke logiesverstrekkende bedrijven vallen.

1.1.1. Collectieve logiesverstrekkende bedrijven

Definitie:

Een logiesverstrekkend bedrijf dat een reiziger slaapgelegenheid biedt in een kamer of een andere eenheid; het aantal bedden moet groter zijn dan een vastgesteld minimum voor een groep personen groter dan één gezin en alle bedden in het bedrijf moeten onder een gemeenschappelijk commercieel beheer staan, ook al is het bedrijf er niet op uit winst te maken.

Hotels en dergelijke

Definitie:

Hotels en dergelijke zijn bedrijven die accommodatie aanbieden in kamers, waarvan het aantal groter is dan een vastgesteld minimum, die een gemeenschappelijk beheer hierover voeren en bepaalde diensten aanbieden, waaronder dienstverlening op de kamer, het dagelijks opmaken van de bedden en het schoonmaken van het sanitair; ze worden in klassen en categorieën ingedeeld naar gelang van de geboden faciliteiten en diensten; bedrijven die bovenstaande kenmerken vertonen worden in de categorie hotels en dergelijke ingedeeld, tenzij zij tot de categorie gespecialiseerde accommodatie behoren.

Hotels

Definitie:

Omvat hotels, appartementenhotels, motels, strandhotels en dergelijke logiesverstrekkende bedrijven met meer hotelservice dan het louter opmaken van bedden en het schoonhouden van kamers en sanitair.

(Komt overeen met NACE groep 55.1: Hotels (waarin hotels, motels en conferentieoordn worden genoemd). Groep 55.1 is onderverdeeld in klasse 55.11: Hotels met restaurant en klasse 55.12: Hotels zonder restaurant. De CPA-subcategorieën 55.11.10 en 55.12.10 komen hiermee overeen.)

Dergelijke logiesverstrekkende bedrijven

Definitie:

Omvat pensions en dergelijke, die logies in kamers en een beperkte hotelservice aanbieden, inclusief het dagelijks opmaken van de bedden en het schoonmaken van kamers en sanitair. Deze categorie omvat ook logementen, logies met ontbijt (Bed and Breakfast) en logies op boerderijen.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstrekkende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren). In de Engelse versie van 55.2 worden logementen („guest houses”) en logies op boerderijen apart genoemd. Onder subcategorie 55.23.13 van de CPA „Verhuur van gemeubileerde woonverblijven” valt ook de verhuur van particuliere accommodatie voor kortstondig verblijf.)

Overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven en gespecialiseerde accommodatie

Definitie:

Bedrijven die logies voor toeristen verstrekken, al dan niet met winstoogmerk, die onder gemeenschappelijk beheer staan en een minimum aan gemeenschappelijke diensten aanbieden (exclusief het dagelijks opmaken van de bedden); de bedrijven hoeven niet in kamers te zijn ingedeeld, maar kunnen ook de vorm hebben van wooneenheden, kampeerterrainen of slaapzalen; voorts bieden deze bedrijven dikwijls ook andere diensten dan het verstrekken van logies aan, zoals faciliteiten op het gebied van de gezondheid en fitness, sociaal welzijn of vervoer.

Vakantiewoningen

Definitie:

Omvat collectieve faciliteiten onder gemeenschappelijk beheer, zoals groepjes wooneenheden in de vorm van vakantiehuisjes en -bungalows met beperkte hotelservice (het dagelijks opmaken van de bedden en schoonmaken niet inbegrepen).

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige logiesverstrekkende bedrijven voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstrekkende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren). Komt overeen met het grootste deel van subcategorie 55.23.12 van de CPA: Vakantiecentra en vakantiehuizen.)

Vakantiedorpen die hotelservice bieden, moeten overeenkomstig de definities bij de hotels worden ingedeeld, ook al zijn zij gewoonlijk niet in kamers ingedeeld. Alleen bedrijven die geen hotelservice bieden, horen in deze categorie thuis.

Kampeerterrainen voor toeristen

Definitie:

Omvat collectieve faciliteiten op een omheind terrein voor tenten, caravans, vouwwagens en kampeerauto's. Deze faciliteiten staan onder gemeenschappelijk beheer en bieden bepaalde toeristische diensten aan (winkel, informatie, recreatie).

(Komt overeen met klasse 55.22 van de NACE: Kampeerterrainen. Komt overeen met subcategorie 55.22.10 van de CPA.)

Kampeerterrainen verhuren standplaatsen voor tenten, caravans, kampeerauto's en dergelijke aan toeristen die een dag, een paar dagen, een week of een paar weken willen blijven, maar ook aan mensen die op seizoen- of jaarbasis een „vaste” standplaats willen huren. Vaste standplaatsen die voor langere tijd (meer dan een jaar) worden gehuurd, kunnen als particuliere accommodatie worden beschouwd.

Jachthavens

Definitie:

Dit betreft havens naar booteigenaren tijdens het vaarseizoen of het gehele jaar door een ligplaats of een plaats aan wal kunnen huren, alsmede aanleghavens waar aanlegplaatsen per nacht kunnen worden gehuurd. Deze twee typen kunnen zijn gecombineerd. Er zijn ten minste enkele sanitaire voorzieningen. Jachthavens kunnen worden beheerd door watersportclubs, ondernemingen of de overheid.

(Valt onder klasse 63.22 van de NACE: Overige ondersteunende activiteiten in verband met het vervoer over water, of mogelijk klasse 55.23: Overige logiesverstreckende bedrijven voor kortstondig verblijf, n.e.g. of 92.62: Overige sport. Valt onder subcategorie 63.22.11 van de CPA: Exploitatie van havens en waterwegen (met uitzondering van vrachtbehandeling) of mogelijk subcategorie 55.23.15: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. 55.23.14: Slaapwagens en slaapaccommodatie in andere vervoermiddelen of 92.62.13: Overige diensten in verband met sportevenementen, n.e.g.)

Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven, n.e.g.

Definitie:

Omvat jeugdherbergen, slaapzalen voor toeristen, groepsaccommodatie, vakantiehuizen voor bejaarden, vakantieaccommodatie voor werknemers van een bepaald bedrijf en speciale goedkope hotels voor arbeiders, studententehuizen, slaapzalen op scholen en dergelijke faciliteiten die onder gemeenschappelijk beheer staan, een sociaal doel hebben en dikwijls gesubsidieerd zijn.

(Omvat klasse 55.21 van de NACE: Jeugdherbergen en berghutten en een deel van 55.23: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren). Omvat subcategorie 55.21.10 van de CPA: Jeugdherbergen en berghutten en een deel van 55.23.15: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g.)

Kuuroorden, sanatoria e.d.

Definitie:

Omvat accommodatie verschaffende oorden voor behandelingen en verzorging op het gebied van de gezondheid, zoals al dan niet thermale kuuroorden, sanatoria (al dan niet in de bergen), revalidatiecentra, health farms en dergelijke.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren) of mogelijk 85.14: Overige gezondheidszorg. Valt onder subcategorie 55.23.15 van de CPA: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. of mogelijk 85.14.15: Intramurale gezondheidszorg, andere dan verpleging in een ziekenhuis.)

Overeenkomstig de definities moeten kuuroorden, sanatoria e.d. die hotelservice bieden, bij de hotels worden ingedeeld. Alleen bedrijven die geen hotelservice bieden, horen in deze categorie thuis.

Werk- en vakantiecampen

Definitie:

Omvat accommodatie verschaffende campen voor bepaalde vakantieactiviteiten, zoals op het gebied van de landbouw, de archeologie en het milieu, vakantiecampen, padvindercampen, berghutten en andere hutten en dergelijke.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren). Omvat subcategorie 55.23.11 van de CPA: Vakantiekolonies voor kinderen en een deel van 55.23.12: Vakantiecentra en vakantiehuizen.)

Deze categorie omvat ook vakantiecentra voor kinderen en de accommodatie van zeil- en paardrijdscholen en andere sportcentra (die geen hotelservice bieden).

Openbaar vervoer

Definitie:

Omvat slaapmogelijkheden in collectieve openbare vervoermiddelen — vooral treinen en schepen —, waarvan de prijs in het vervoerbiljet is begrepen.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterrainen en jeugdherbergen behoren). Komt nagenoeg volledig overeen met subcategorie 55.23.14 van de CPA: Slaapwagens en slaapaccommodatie in andere vervoermiddelen.)

Openbare vervoermiddelen onderscheiden zich van andere logiesverstreckende bedrijven, doordat zij niet rechtstreeks met een bepaalde plaats zijn verbonden (een hotelboot die niet vaart en altijd op dezelfde plaats is afgemeerd, wordt bij de hotels ingedeeld). Personen die op een cruiseschip overnachten, zijn dagjesmensen in het land van bestemming, maar uitgaande toeristen in het land van herkomst.

Conferentiecentra

Definitie:

Omvat logiesverstreckende bedrijven die gespecialiseerd zijn in faciliteiten voor congressen, conferenties, cursussen, beroepsscholing, meditatie en religieuze activiteiten (al dan niet voor jongeren). In het algemeen is de slaapaccommodatie alleen beschikbaar voor deelnemers aan de in of door het centrum georganiseerde gespecialiseerde activiteiten.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterreinen en jeugdherbergen behoren). Valt onder subcategorie 55.23.15 van de CPA: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g.)

Overeenkomstig de definities (en de NACE) moeten conferentiecentra die hotelservice bieden, bij de hotels worden ingedeeld. Alleen bedrijven die geen hotelservice bieden, horen in deze categorie thuis. Studenten die volledig dagonderwijs volgen, worden niet als gasten van conferentiecentra beschouwd.

Behandeling van een combinatie van verschillende typen accommodatie in één bedrijf

In de praktijk komt in één bedrijf vaak meer dan een type accommodatie voor. Mogelijke oplossingen zijn in dit geval:

- i) splitsing van het bedrijf in twee (of meer) onderdelen. Dit is de beste oplossing als het bedrijf hiertoe in staat (en bereid) is;
- ii) het buiten beschouwing laten van het tweede type accommodatie indien de capaciteit ervan onder het door het betrokken land vastgestelde minimum ligt;
- iii) classificatie volgens het belangrijkste type; voor de vaststelling van het belangrijkste type kan de capaciteit (het vaakst), de bezettingsgraad of een ander criterium worden gebruikt.

1.1.2. Particuliere accommodatie

Definitie:

Dit is de resterende accommodatie, waarop de definitie van een „bedrijf” niet van toepassing is. Bij particuliere accommodatie wordt, al dan niet tegen een vergoeding, een beperkt aantal bedden ter beschikking gesteld. Elke accommodatie-eenheid (kamer, woning) is zelfstandig en wordt gewoonlijk per week, weekeinde, veertien dagen of maand door toeristen bezet of door de eigenaren als tweede of vakantiewoning gebruikt.

Gehuurde accommodatie

Gehuurde kamers in particuliere woningen

Definitie:

Het verschil tussen de tot deze categorie behorende accommodatie en die in pensions bestaat erin dat degene die een kamer in een particuliere woning huurt, tegen betaling van huur te gast is in het gezin dat gewoonlijk in het huis woont.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterreinen en jeugdherbergen behoren). Valt onder subcategorie 55.23.13 van de CPA: Verhuur van gemeubileerde woonverblijven, waartoe ook pensions, logementen en dergelijke behoren.)

Permanent (langer dan een jaar) gehuurde woningen behoren niet tot deze categorie.

Van particulieren of agentschappen gehuurde woningen

Definitie:

Omvat appartementen, villa's, huizen, chalets en andere woningen die tijdelijk als volledige wooneenheid door een huishouden aan een ander huishouden worden verhuurd voor een toeristisch verblijf.

(Valt onder klasse 55.23 van de NACE: Overige accommodaties voor kortstondig verblijf, n.e.g. (waartoe alle logiesverstreckende bedrijven met uitzondering van hotels, kampeerterreinen en jeugdherbergen behoren). Valt onder subcategorie 55.23.13 van de CPA: Verhuur van gemeubileerde woonverblijven, waartoe ook pensions, logementen en dergelijke behoren.)

Overige particuliere accommodatie

Tweede woning

Definitie:

Omvat tweede woningen, villa's, huizen, chalets enzovoort, die worden gebruikt door bezoekers die deel uitmaken van het huishouden van de eigenaar. Deze categorie omvat ook woningen waarop timesharing-overeenkomsten van toepassing zijn.

(Valt onder klasse 70.20 van de NACE: Verhuur van eigen onroerend goed. Valt onder subcategorie 70.20.11 van de CPA: Verhuur of leasing van eigen woningen.)

Permanent gehuurde tweede woningen, huizen, villa's, standplaatsen op kampeerterrinen en ligplaatsen voor schepen kunnen worden gelijkgesteld aan eigen woningen en bij deze categorie worden ingedeeld.

Accommodatie die kosteloos door familie of vrienden beschikbaar wordt gesteld

Definitie:

De accommodatie in deze categorie is bestemd voor toeristen die van familieleden of vrienden toestemming hebben om hun huis of een deel daarvan gratis te gebruiken.

(Geen equivalent in de NACE of de CPA.)

Overige particuliere accommodatie, n.e.g.

Definitie:

Deze categorie, die enigszins buiten de hoofdgroep „particuliere accommodatie” valt, omvat andere typen accommodatie, zoals tenten op niet-officiële kampeerterrinen en vaartuigen op niet-officiële aanlegplaatsen.

(Omvat een klein deel van klasse 71.21 van de NACE: Verhuur van overige transportmiddelen voor vervoer te land. Omvat een deel van subcategorie 71.21.14 van de CPA: Leasing of verhuur van motorrijwielen, caravans en kampeerauto's en kleine delen van andere subcategorieën betreffende de verhuur of leasing van transportmiddelen of -materieel.)

Deze categorie omvat alle particuliere accommodatie die niet bij een van de vorige categorieën kan worden ingedeeld. Het enige vereiste is dat een persoon feitelijk ergens overnacht. Zelfs als de nacht of een deel ervan in een auto of in een slaapzak buiten of op een station wordt doorgebracht, valt dat onder deze categorie.

1.2. DEFINITIE VAN DE VARIABELEN

1.2.1. Capaciteit van collectieve logiesverstreckende bedrijven: lokale eenheden op het nationaal grondgebied

Aantal bedrijven

Definitie:

De lokale eenheid is een onderneming of een deel daarvan gelegen op een geografisch bepaalde plaats. Op of vanuit die plaats worden economische activiteiten uitgeoefend waarvoor — uitzonderingen daargelaten — een of meer personen voor rekening van eenzelfde onderneming werkzaam zijn (eventueel deeltijds.)

Het logiesverstreckende bedrijf voldoet aan de definitie van de lokale eenheid als productie-eenheid, ongeacht of het aanbieden van accommodatie een hoofd- of een nevenactiviteit is. Dit houdt in dat alle bedrijven met een grotere capaciteit dan het op nationaal niveau vastgestelde minimum als logiesverstreckend bedrijf worden beschouwd, ook al is het grootste gedeelte van hun omzet afkomstig uit een restaurant of uit andere diensten.

Aantal kamers

Definitie:

Een kamer is een eenheid bestaande uit één kamer of een groep kamers die een ondeelbaar voor verhuur beschikbaar geheel in een logiesverstreckend bedrijf of een woning vormt.

Kamers kunnen een-, twee- of meerpersoonskamers zijn, naargelang zij permanent zijn uitgerust met één, twee of meer bedden (het heeft zin de kamers dienovereenkomstig in te delen). Het aantal kamers is het aantal dat het bedrijf gewoonlijk voor gasten (overnachtende bezoekers) beschikbaar heeft, met uitzondering van kamers die door werknemers van het bedrijf worden gebruikt. Als een kamer als permanente verblijfplaats (langer dan een jaar) wordt gebruikt, wordt deze niet meegeteld. Badkamers en toiletten worden niet als kamer beschouwd. Een appartement is een speciaal type kamer. Het bestaat uit een of meer kamers en beschikt over een kookgelegenheid en een eigen badkamer en toilet. Sommige appartementen bieden hotelservice (in appartementenhotels), andere niet.

Vakantiebungalows, -huisjes, -villa's en zomerhuisjes kunnen op dezelfde manier als kamers en appartementen worden behandeld, dat wil zeggen als eenheid worden verhuurd.

Aantal bedden

Definitie:

Het aantal bedden in een bedrijf of woning komt overeen met het aantal personen dat er in een bed kan overnachten, exclusief extra bedden die op verzoek van de gasten worden bijgezet.

Met een bed wordt een eenpersoonsbed bedoeld. Een tweepersoonsbed wordt als twee bedden geteld. De capaciteit van alle typen accommodatie wordt aan het aantal bedden afgemeten.

Ook wanneer het gaat om een standplaats voor een tent of een aanlegplaats voor een boot komt een bed overeen met accommodatie voor één persoon. Een standplaats op een camping is gelijk aan vier bedden als het eigenlijke aantal niet bekend is.

1.2.2. **Bezetting van collectieve logiesverstrekkende bedrijven: binnenlands en inkomend toerisme**

Aankomsten van ingezetenen en niet-ingezetenen

Definitie:

Aankomst (vertrek) wordt gedefinieerd als een persoon die in een collectief logiesverstrekkend bedrijf of in particuliere accommodatie aankomt of daar vertrekt en zich in het gastenboek laat in- respectievelijk uitschrijven.

Statistisch gezien maakt het niet veel verschil of het aantal aankomsten of het aantal gasten dat vertrekt wordt geteld. Er is geen leeftijdsgrens: kinderen worden als volwassenen geteld, ook al overnachten zij gratis. Aankomsten worden geregistreerd naar land van ingezetenschap van de gast en per maand. Zo mogelijk moeten aankomsten van niet-toeristen (bv. vluchtelingen) niet worden meegeteld. Personen die slechts een paar uur overdag in het bedrijf verblijven (zonder overnachting, datum van aankomst en datum van vertrek zijn gelijk), blijven in de accommodatiestatistiek buiten beschouwing.

Overnachtingen van ingezetenen en niet-ingezetenen

Definitie:

Een overnachting is iedere nacht die een gast feitelijk in een collectief logiesverstrekkend bedrijf of in particuliere accommodatie doorbrengt (slaapt of verblijft) of is geregistreerd (ongeacht of hij/zij in persoon aanwezig is).

Overnachtingen worden berekend naar land van ingezetenschap van de gast en per maand. Gewoonlijk verschilt de datum van aankomst van de datum van vertrek, maar gasten die na middernacht aankomen en op dezelfde dag weer vertrekken, worden bij de overnachtingen meegeteld. Een persoon kan niet op twee plaatsen tegelijk geregistreerd zijn. Overnachtingen door niet-toeristen (bv. vluchtelingen) moeten zo mogelijk buiten beschouwing worden gelaten.

Land van ingezetenschap

Definitie:

Iemand wordt als ingezetene van een land/plaats beschouwd, als hij/zij:

- a) het grootste gedeelte van het afgelopen jaar (twaalf maanden) in dat land/op die plaats heeft gewoond of
- b) korter in dat land/op die plaats heeft gewoond, maar van plan is binnen twaalf maanden naar dat land/die plaats terug te keren om er te wonen.

Buitenlandse toeristen moeten worden ingedeeld naar hun land van ingezetenschap en niet op basis van hun nationaliteit. Vanuit toeristisch oogpunt wordt iedereen die naar een ander land (een andere plaats) verhuist en van plan is daar meer dan een jaar te wonen, automatisch gerekend tot de ingezetenen van dat land (die plaats). In het buitenland wonende staatsburgers die tijdelijk op bezoek zijn in het land waarvan zij de nationaliteit hebben, worden als niet-ingezetenen beschouwd. Staatsburgerschap wordt bepaald door iemands paspoort (of ander identiteitsbewijs), terwijl het land van ingezetenschap door middel van vragen moet worden vastgesteld of uit bijvoorbeeld het opgegeven adres moet worden afgeleid.

Nettobezetting van bedden

Definitie:

De nettobezetting van bedden voor een gegeven maand wordt berekend door voor eenzelfde groep bedrijven het totale aantal overnachtingen te delen door het product van het aantal aangeboden bedden en het aantal dagen waarop de bedden feitelijk beschikbaar waren (rekening houdend met seizoenssluitingen en andere tijdelijke sluitingen — wegens opknapwerkzaamheden, op last van de politie enz.) en door vervolgens het quotiënt te vermenigvuldigen met 100.

$$\text{Formule: } \text{NBBP} = (\text{P/Gd}) \times 100$$

waarin P het aantal geregistreerde overnachtingen gedurende de maand (of het jaar) is en Gd het aantal feitelijk beschikbare beddagen gedurende de maand (het jaar). De percentages worden doorgaans tot op een decimaal nauwkeurig berekend.

Brutobezetting van de bedden

Definitie:

De brutobezetting van bedden voor een gegeven maand wordt berekend door voor eenzelfde groep bedrijven het totale aantal overnachtingen te delen door het product van het aantal aangeboden bedden en het aantal dagen in de betreffende maand (soms ook bednachten genoemd) en vervolgens het quotiënt te vermenigvuldigen met 100.

$$\text{Formule: } \text{BBBP} = (P/G_p) \times 100$$

waarin G_p het aantal potentiële beddagen is.

2. TOERISTISCHE VRAAG

2.1. DEFINITIE VAN TOERISME

Toerisme

Definitie:

De activiteiten van personen die naar plaatsen buiten hun normale omgeving reizen en daar niet langer dan één aaneengesloten jaar vertoeven voor vakantie of recreatie of om zakelijke of andere redenen.

Het toerisme maakt deel uit van het reizen, waarbij reizen in ruime zin wordt opgevat als de beweging van de ene plaats naar een andere. In het algemene kader van de mobiliteit van personen en de dienstverlening aan reizigers omvat het toerisme de reismarkt, waar ook ter wereld. Toerisme heeft betrekking op reizen buiten de normale omgeving van de betrokkene, ongeacht het doel. Volgens afspraak zijn bepaalde niet-vrijwillige reisdoelen evenwel uitgezonderd: bijvoorbeeld een niet-vrijwillig verblijf in een ziekenhuis of in een andere medische instelling waar een door een dokter voorgeschreven klinische/medische behandeling wordt ondergaan. Andere uitzonderingen op grond van niet-vrijwilligheid zijn een verblijf in de gevangenis en het verblijf van dienstplichtigen in een kazerne (vakanties buiten deze instellingen worden gewoonlijk wel als toerisme beschouwd).

Met betrekking tot een land kunnen drie vormen van toerisme worden onderscheiden:

Definities:

- i) *Binnenlands* toerisme omvat de activiteiten van ingezetenen van een bepaald land die uitsluitend binnen dat land, maar buiten hun normale omgeving, reizen en verblijven.
- ii) *Inkomend* toerisme omvat de activiteiten van niet-ingezetenen van een land die binnen dat land en buiten hun normale omgeving reizen en verblijven.
- iii) *Uitgaand* toerisme omvat de activiteiten van ingezetenen van een bepaald land die naar plaatsen buiten dat land en buiten hun normale omgeving reizen en daar verblijven.

Soortgelijke definities kunnen worden gebruikt voor andere gebieden, regio's of groepen landen door „land” te vervangen door het referentiegebied. De drie vormen van toerisme kunnen op drie manieren tot de volgende categorieën worden gecombineerd:

- i) *intern* toerisme, voor „binnenlands toerisme” plus „inkomend toerisme”;
- ii) *nationaal* toerisme voor „binnenlands toerisme” plus „uitgaand toerisme”;
- iii) *internationaal* toerisme voor „inkomend toerisme” plus „uitgaand toerisme”.

Reiziger

Definitie:

Iemand die van een land naar een of meer andere landen of van een plaats naar een of meer andere plaatsen in het land waar hij/zij woont reist.

Bezoeker

Definitie:

Iemand die naar een plaats buiten zijn/haar normale omgeving is gereisd en daar minder dan twaalf maanden verblijft met een ander hoofddoel dan het uitoefenen van een vanuit de bezochte plaats beloofde activiteit.

Tot de bezoekers (binnenlands/internationaal) behoren:

Toeristen

Definitie:

Bezoekers die ten minste één nacht in een collectief logiesverstrekkend bedrijf of in particuliere accommodatie in het bezochte land/de bezochte plaats doorbrengen.

en

Dagjesmensen

Definitie:

Bezoekers die niet in een collectief logiesverstrekkend bedrijf of in particuliere accommodatie in het bezochte land/de bezochte plaats overnachten.

De drie fundamentele criteria die bezoekers van andere reizigers onderscheiden, zijn:

- i) *de reis moet naar een plaats buiten de normale omgeving voeren*; korte plaatselijke trajecten en het woon-werkverkeer, dat wil zeggen min of meer regelmatige reizen tussen de plaats waar men werkt/studeert en de plaats waar men woont, zijn dus niet inbegrepen;
- ii) *het verblijf in de bezochte plaats mag niet langer dan twaalf aaneengesloten maanden duren*; als het verblijf langer duurt, wordt de bezoeker (statistisch gezien) ingezetene van die plaats;
- iii) *het hoofddoel van het bezoek mag niet de uitoefening van een vanuit de bezochte plaats beloofde activiteit zijn*, waardoor dienstreizen zijn uitgesloten.

Bij de cijfers betreffende aankomst en vertrek van internationale bezoekers blijven de volgende categorieën reizigers buiten beschouwing:

- i) personen die een land als migrant verlaten of binnenkomen, inclusief personen ten laste die hem/haar begeleiden of zich later bij hem/haar voegen;
- ii) grensarbeiders, dat wil zeggen personen die dichtbij de landgrens wonen en in een buurland werken;
- iii) diplomaten, consulaire ambtenaren en leden van de strijdkrachten die van hun land van herkomst naar het land waarnaar zij zijn uitgezonden reizen of omgekeerd, inclusief personen ten laste en personeel van het huishouden van de betrokkene die hem/haar begeleiden of zich later bij hem/haar voegen;
- iv) vluchtelingen en nomaden;
- v) personen op doorreis die het land niet formeel via een paspoortcontrole binnenkomen, zoals transitpassagiers op luchthavens die korte tijd in een voor hen bestemde ruimte van het luchthavengebouw doorbrengen of passagiers van een schip die niet aan wal mogen. Deze categorie omvat ook passagiers die rechtstreeks tussen luchthavens of luchthavengebouwen worden vervoerd. Andere passagiers op doorreis in een land worden als bezoekers beschouwd.

Bij de cijfers betreffende aankomst en vertrek van binnenlandse bezoekers blijven de volgende categorieën reizigers buiten beschouwing:

- i) ingezetenen die naar een andere plaats binnen het land reizen met de bedoeling zich daar te vestigen;
- ii) personen die naar een andere plaats binnen het land reizen om daar een vanuit de bezochte plaats beloofde activiteit uit te oefenen;
- iii) personen die reizen om tijdelijk in instellingen binnen het land te werken;
- iv) personen die regelmatig of frequent tussen buurplaatsen reizen voor werk- of studiedoeleinden;
- v) nomaden en personen zonder vaste woonplaats;
- vi) strijdkrachten op manoeuvre.

Deel C van de bijlage van de richtlijn heeft alleen betrekking op toeristen en reizen met ten minste een overnachting. Dagjesmensen en dagtochten blijven dus buiten beschouwing. Cruises en andere reizen met overnachtingen in één of meer plaatsen kunnen al bij een van de eerste vragen (afhankelijk van de enquête) van andere reizen worden onderscheiden.

Normale omgeving

Definitie:

Iemands normale omgeving bestaat uit de onmiddellijke omgeving van zijn/haar woning en de plaats waar hij/zij werkt of studeert en van andere plekken die dikwijls door hem/haar worden bezocht.

Het begrip „normale omgeving” wordt door twee aspecten gekenmerkt: nabijheid en frequentie. Plaatsen die dicht bij iemands woning liggen, worden als deel van de normale omgeving beschouwd, ook al worden ze slechts sporadisch bezocht. Plaatsen die door een persoon frequent (gemiddeld één keer per week of meer) en routinematig worden bezocht, maken deel uit van zijn/haar normale omgeving, ook al liggen zij op aanzienlijke afstand van de woning van de betrokkene (of in het buitenland). Een persoon heeft slechts één normale omgeving en dit begrip is zowel op het binnenlandse als het internationale toerisme van toepassing. Personen die hun beroep in een vervoermiddel uitoefenen (vrachtwagenchauffeurs, spoorwegpersoneel, piloten en stewardessen enz.) en handelsreizigers en dergelijke zijn als zakenreizigers bij het toerisme inbegrepen, tenzij hun reizen — vooral in het binnenland — frequent en routinematig plaatshebben, waardoor zij op grond van het criterium „normale omgeving” kunnen worden uitgezonderd.

Doel van de reis

Definitie:

Er is slechts één hoofddoel van de reis, zonder welk de reis niet zou zijn ondernomen.

De richtlijn onderscheidt twee hoofdredenen waarom een reis wordt ondernomen:

- i) zakelijke en professionele redenen,
- ii) vakantie, recreatie en vrijetijdsbesteding.

Vakanties waarbij familie en vrienden worden bezocht, vallen onder punt ii).

Plaats/land van herkomst

Definitie:

Dit is de plaats/het land vanwaar de reis wordt ondernomen. Doorgaans is het gelijk aan de plaats en het land van ingezetenschap.

De reis kan ook worden ondernomen vanuit de plaats waar men werkt of studeert. Dit is voor het toerisme niet van belang daar de plaats van ingezetenschap toch als plaats van herkomst kan worden beschouwd. Als iemand gedurende de waarnemingsperiode niet in zijn normale woonplaats (bv. tijdelijke migranten en seizoenarbeiders) woont, kan zijn tijdelijke verblijfplaats als herkomst worden genomen. Voor dagtochten kan ook de tweede normale woonplaats de plaats van herkomst zijn, hoewel het nuttig is deze tochten te onderscheiden van dagtochten die vanuit de eerste woonplaats worden ondernomen.

2.2. DEFINITIE VAN DE VARIABELEN**2.2.1. Volume van het toerisme***Aantal toeristen (deelnemers na het vreemdelingenverkeer)*

Definitie:

Bezoekers die ten minste een nacht in een collectief logiesverstrekking bedrijf of in particuliere accommodatie in het bezochte land/de bezochte plaats doorbrengen.

Aantal reizen

Definitie:

Reizen van toeristen, dat wil zeggen met ten minste een overnachting

Bij uitgaande reizen met een indeling van de wereld in geografische gebieden kan het begrip „bestemming” op verschillende manieren worden gedefinieerd, bijvoorbeeld:

- i) de plaats die door de bezoeker als de belangrijkste bestemming wordt beschouwd (motivatie);
- ii) de plaats waar de meeste tijd wordt doorgebracht (tijd); of
- iii) het verste punt van huis (afstand).

Het is nuttig informatie over al deze bestemmingen te hebben, alsmede over minder belangrijke bestemmingen die op doorreis zijn aangedaan. Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen de hoofdbestemming (plaats, land) en andere bestemmingen. De hoofdbestemming houdt verband met het hoofddoel van de reis en moet derhalve worden gedefinieerd als a) de plaats die door de bezoeker zelf als voornaamste bestemming wordt aangemerkt. Als de geëquiperde het moeilijk vindt de vraag hiernaar te beantwoorden (bv. bij een rondreis), kan de hoofdbestemming worden bepaald door b) de plaats te nemen waar de meeste nachten werden doorgebracht of als dat aantal voor een aantal bestemmingen gelijk is, c) het verste punt van huis.

Aantal reizen (naar maand van vertrek)

Definitie:

Reizen van toeristen, dat wil zeggen met ten minste een overnachting, geregistreerd naar maand van vertrek.

De datum geeft informatie over de dag van de week en het seizoen. In dit verband zij opgemerkt dat als behalve naar de datum van vertrek ook naar de datum van terugkeer wordt gevraagd, de tussenliggende periode niet noodzakelijkerwijze gelijk is aan de duur van de reis. Er moet op worden gelet dat geen dagtochten worden meegeteld: zelfs als de data verschillend zijn, wil dat niet zeggen dat de reis een overnachting omvatte. Er moet dus afzonderlijk worden gevraagd naar het aantal overnachtingen (duur van de reis).

Aantal overnachtingen

Definitie:

Een overnachting is iedere nacht die een gast feitelijk in een collectief logiesverstrekking bedrijf of in particuliere accommodatie doorbrengt (slaapt of verblijft) of is geregistreerd (ongeacht of hij/zij in persoon aanwezig is).

Aanbevolen wordt alle landen te registreren waar tijdens een reis overnacht wordt. Overnachtingen aan boord van een schip of een trein tijdens een reis van het ene naar het andere land worden als uitgaande overnachtingen beschouwd zonder dat ze in een specifiek land worden doorgebracht. Er wordt aanbevolen ze op te nemen als „cruise” of onder „overige”. Als wordt overnacht aan boord van een schip dat in een haven ligt, hangt het ervan af of de passagiers formeel het recht hebben aan wal te gaan. Als dat het geval is, kunnen de overnachtingen in principe in dat land als overnachtingen in gespecialiseerde accommodatie (openbaar vervoermiddel) worden geregistreerd, maar ook hier wordt aanbevolen om gebruik te maken van de categorie „cruise”.

2.2.2. Kenmerken van de reis

Er wordt voor iedere reis afzonderlijk naar de kenmerken gevraagd. Elke reis heeft één hoofddoel, maar kan ook secundaire doelen hebben en verscheidene bezoeken met mogelijk verschillende doelen en activiteiten omvatten.

Duur van de reis

Definitie:

De duur van een reis met overnachtingen wordt afgemeten aan het aantal overnachtingen.

Er moet worden gevraagd naar het feitelijke aantal overnachtingen; dit aantal kan niet worden afgeleid uit de datums van aankomst en vertrek.

Organisatie van de reis

De richtlijn noemt de volgende vormen van organisatie van de reis:

- i) directe boeking bij logiesverstrekkend bedrijf/vervoersmaatschappij
- ii) boeking via reisbureau/reisorganisatie:
  - pakketreizen

Pakketreis

Definitie:

Een pakketreis is een combinatie van vooraf geregelde reisdiensten, die ten minste het vervoer en de accommodatie of een van beide plus een andere essentiële toeristische dienst omvat.

Accommodatie in een vervoermiddel wordt, als zij alleen met het vervoer is gecombineerd, niet als pakketreis beschouwd. Pakketreizen omvatten al dan niet het ontbijt, de transfer van het vliegveld naar de accommodatie, bezoek aan bezienswaardigheden enzovoort.

Voornaamste wijze van vervoer

Definitie:

De voornaamste wijze van vervoer is die waarmee het grootste gedeelte van de reis wordt afgelegd.

De wijzen van vervoer zijn:

Door de lucht

Dit omvat:

- lijnvluchten (CPA 62.10.10): eerste klas, business class, economy class, economy en APEX/Superpex
- chartervluchten; inclusief luchttaxidiensten (CPA 62.20.10)
- ander luchtvervoer
- huur van luchtvaartuigen (CPA 62.20.30, CPA 71.23.10)
- overige (deel van CPA 71.40.14, CPA 92.71.12)

Over water

Dit omvat:

- veerdiensten over binnenwateren (CPA 61.20.11)
- veerdiensten over zee of over kustwateren (CPA 61.10.11)
- cruises en ander personenvervoer (watertaxi's, rondvaartboten) over binnenwateren, over zee of over kustwateren (CPA 61.20.12)
- overig vervoer over water (CPA 61.10.31, CPA 61.20.31, CPA 71.22.10), pleziervaartuigen, inclusief roeiboten en overige (deel van CPA 71.40.14, CPA 92.72.12)

Over land*Per spoor*

Dit omvat: hogesnelheidstreinen en ander interlokaal vervoer per spoor (CPA 60.10.11, CPA 60.10.12), vervoer binnen steden en voorsteden per spoor (CPA 60.21.10)

Per bus (lijndienst, touringcars)

Dit omvat:

- interlokaal vervoer volgens een dienstregeling (CPA 60.21.31, CPA 60.21.32) en vervoer binnen steden en voorsteden met autobussen, trolleybussen, trams (CPA 60.21.21, CPA 60.21.22)
- vervoer zonder dienstregeling, verhuur van touringcars en sightseeingbussen (CPA 60.23.11, CPA 60.23.12 en deel van CPA 71.21.15)

Met privé- of huurvoertuigen

Dit omvat:

- privé-voertuig: fiets (deel van CPA 71.40.14), bromfiets, motorfiets (deel van CPA 71.21.14), personenauto (m.u.v. taxi's en huurauto's, m.i.v. auto's van vrienden en familie), bestelwagen, vrachtwagen (deel van CPA 71.10.10, 71.21.11)
- huurvoertuig: huurauto's, met uitzondering van bussen (deel van CPA 71.10.10), taxi's (CPA 60.22.11, CPA 60.22.12), overige gehuurde voertuigen

Overig vervoer over land

Dit omvat:

- voetreizen, door dieren getrokken voertuigen en paardrijden (CPA 60.23.13 en deel van CPA 71.21.15), kabelspoorwegen, kabelbanen en skiliften (CPA 60.21.41), overige (CPA 60.21.42, CPA 60.23.14)

Voornaamste gebruikte accommodatie

Definitie:

De voornaamste gebruikte accommodatie is die waar de meeste nachten zijn doorgebracht.

Zie voor een definitie van de soorten accommodatie 1.1.

2.2.3. Gegevens betreffende het profiel van de toerist***Aantal toeristen naar geslacht***

De richtlijn vraagt alleen naar het aantal overnachtingen naar geslacht, maar gewoonlijk kan elk kenmerk van een reis worden ingedeeld naar het geslacht van de bezoeker

Aantal toeristen naar leeftijd

De feitelijke leeftijd of het geboortjaar moet worden geregistreerd. Indien mogelijk moet de leeftijd van alle deelnemers aan de reis worden vermeld.

2.2.4. Gegevens betreffende toeristenuitgaven***Uitgaven van toeristen (in nationale valuta)***

Definitie:

De totale consumptie bestedingen van een bezoeker of namens een bezoeker voor en gedurende zijn/haar reis naar en verblijf op de plaats van bestemming.

De uitgaven van toeristen vormen een van de kenmerken van een reis, maar kunnen ook per persoon of per land worden verzameld. De gemiddelde uitgaven per dag kunnen worden berekend door de uitgaven te delen door de duur van de reis. De uitgaven van toeristen omvatten een groot aantal posten, die kunnen uiteenlopen van de aankoop van consumptiegoederen en -diensten die samenhangen met reis en verblijf tot de aankoop van kleine duurzame goederen voor persoonlijk gebruik, souvenirs en cadeaus voor familie en vrienden. De volgende uitgaven of aankopen vallen buiten de uitgaven van toeristen (hoewel er in de enquêtes wel voor andere doeleinden naar kan worden gevraagd):

- i) aankopen voor commerciële doeleinden, dat wil zeggen voor wederverkoop, door ongeacht welke bezoeker en aankopen die door zakenreizigers namens hun werkgever worden gedaan;

- ii) investeringen of kapitaaltransacties door bezoekers, zoals de aankoop van grond, woningen, vastgoed, kunstwerken en andere grote aankopen (bv. auto's, caravans, boten, tweede woningen), ook al worden deze in de toekomst voor toeristische doeleinden gebruikt;
- iii) geld dat gedurende de reis aan familie of vrienden wordt gegeven, afgezien van betalingen voor toeristische goederen of diensten, alsmede schenkingen aan instellingen.

Tot de uitgaven behoren:

Pakketreizen

Dit omvat:

- accommodatie (inclusief maaltijden waar dit in de prijs is begrepen, eventueel met onderverdeling naar half- en volpension);
- vervoer;
- verzekering;
- overige (vervoer ter plaatse, reisgidsen, commissies, amusement enz.).

Accommodatie

(inclusief maaltijden waar dit in de prijs is begrepen, eventueel met onderverdeling naar half- en volpension).

Eten en drinken

(voor zover te onderscheiden van accommodatie; in restaurants, cafés, bars, minibars enz., inclusief detailhandel)

Dit omvat: maaltijden, dranken, tussendoortjes.

Vervoer

Dit omvat:

- prijzen voor vervoer naar de bestemming en weer terug, voor openbaar vervoer en voor taxi's op de plaats van bestemming;
- gebruik van voertuig: benzine- of dieselkosten (feitelijk verbruik of schatting), parkeergeld, overige (bv. huurprijs voertuig).

Recreatie, cultuur en sport

Dit omvat:

- rondleidingen;
- sport (huur van uitrusting en faciliteiten);
- culturele activiteiten (toegangsprijzen, inclusief vooraf gekochte kaarten);
- attracties en andere recreatie (toegangsprijzen enz.).

Inkopen

Dit omvat:

- inkopen vóór de reis met het oog op de reis;
- inkopen om mee naar huis te nemen (inclusief etenswaren en dranken, cadeaus en souvenirs, kleding, schoenen, overige);
- inkopen voor gebruik of consumptie gedurende de reis (inclusief etenswaren en drinken).

Overige

Dit omvat:

- congres- en vergaderkosten (inschrijvingsgeld, fotokopieën, programma's en materiaal; boeken, tijdschriften en abonnementen in verband met het congres; jaarlijkse bijdrage aan de organisatie);
- verzekering;
- telefoonkosten;
- overige (bv. postzegels, ontwikkeling van films, wisselkosten).

De richtlijn verlangt informatie over de totale uitgaven van toeristen, en daarvan de uitgaven voor pakketreizen aan te geven.

BIJLAGE II

Gedetailleerde voorschriften voor de indiening van de gegevens

1. CAPACITEIT VAN COLLECTIEVE LOGIESVERSTREKKENDE BEDRIJVEN: lokale eenheden op het nationaal grondgebied

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de expliciet door de richtlijn verlangde gegevens en de andere matrices die op vrijwillige basis moeten worden verstrekt. Alle op vrijwillige basis te leveren gegevens staan *cursief*.

De codes hebben betrekking op het nummer van de variabele in de bijlage van de richtlijn.

Nummer A.1.1 en A.1.2: aantal logiesverstrekkende bedrijven, kamers, bedden
---

Tabel 1

Variabele: aantal logiesverstrekkende bedrijven
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS III)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven: — kampeerterrainen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven, n.e.g.

Tabel 2

Variabele: aantal kamers
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS III)	Hotels en dergelijke

Tabel 3

Variabele: aantal bedden
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS III)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven: — kampeerterrainen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven, n.e.g.

2. **GASTENSTROMEN IN COLLECTIEVE LOGIESVERSTREKKENDE BEDRIJVEN: binnenlands en inkomend toerisme**

Nummer B.1.1 en B.1.2: **aankomsten en overnachtingen van ingezetenen en niet-ingezetenen**

Tabel 4

Variabele: aankomsten van ingezetenen

Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS II)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven: — kampeertreinen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven, n.e.g.

Tabel 5

Variabele: overnachtingen door ingezetenen

Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS II)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven: — kampeertreinen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven, n.e.g.

Tabel 6

Variabele: aankomsten van niet-ingezetenen

Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS II)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven: — kampeertreinen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven, n.e.g.

Tabel 7

Variabele: overnachtingen door niet-ingezetenen

Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Regio's (NUTS II)	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven: — kampeertreinen voor toeristen — vakantiewoningen — overige collectieve logiesverstrekken- de bedrijven, n.e.g.

Nummer B.1.3: aankomsten en overnachtingen van niet-ingezetenen: naar land van ingezetenschap

Tabellen T8, T8.1 ... T8.12

Variabele: aankomsten van niet-ingezetenen
 Frequentie: jaarlijks, uitgesplitst naar maand

Regels	Kolommen
Geografische gebieden ⁽¹⁾	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage van de richtlijn.

Tabellen T9, T9.1 ... T9.12

Variabele: overnachtingen door niet-ingezetenen
 Frequentie: jaarlijks, uitgesplitst naar maand

Regels	Kolommen
Geografische gebieden ⁽¹⁾	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage van de richtlijn.

Nummer B.2: aankomsten en overnachtingen van ingezetenen en niet-ingezetenen, maandelijks

Tabel 10

Variabele: aankomsten van ingezetenen
 Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

Tabel 11

Variabele: overnachtingen door ingezetenen
 Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

Tabel 12

Variabele: aankomsten van niet-ingezetenen
 Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

Tabel 13

Variabele: overnachtingen door niet-ingezetenen
Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Hotels en dergelijke Overige collectieve logiesverstreckende bedrijven

Tabel 14

Variabele: brutobezetting van bedden
Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Nationaal	Hotels en dergelijke

Tabel 15

Variabele: nettobezetting van bedden
Frequentie: maandelijks

Regels	Kolommen
Nationaal	Hotels en dergelijke

3. TOERISTISCHE VRAAG: BINNENLANDS EN UITGAAND TOERISME (m.u.v. dagtochten)

Nummer C.1.1.1: aantal toeristen (gekoppeld met C.1.3.1 en C.1.3.2)
--

Tabel 16

Variabele: aantal toeristen (deelnemers aan het vreemdelingenverkeer)
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Geslacht	Totaal
— mannelijk	— alleen binnenlandse reizen
— vrouwelijk	— alleen uitgaande reizen
Leeftijd (¹)	— zowel binnenlandse als uitgaande reizen
	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
	<i>Totaal</i>
	— <i>alleen binnenlandse reizen</i>
	— <i>alleen uitgaande reizen</i>
	— <i>zowel binnenlandse als uitgaande reizen</i>

(¹) Zie voor de indeling de bijlage van de richtlijn.

Tabel 17

Variabele: aantal toeristen
Frequentie: driemaandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Geslacht	Totaal
— mannelijk	— alleen binnenlandse reizen
— vrouwelijk	— alleen uitgaande reizen
	— zowel binnenlandse als uitgaande reizen
	Alle vakanties
	Totaal
	— alleen binnenlandse reizen
	— alleen uitgaande reizen
	— zowel binnenlandse als uitgaande reizen
	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
	<i>Totaal</i>
	<i>— alleen binnenlandse reizen</i>
	<i>— alleen uitgaande reizen</i>
	<i>— zowel binnenlandse als uitgaande reizen</i>
	Zakenreizen
	Totaal
	— alleen binnenlandse reizen
	— alleen uitgaande reizen
	— zowel binnenlandse als uitgaande reizen

Nummer C.1.1.2: **aantal reizen**

Tabel 18

Variabele: aantal reizen
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Per kalendermaand	Totaal
Duur van de reis ⁽¹⁾	— binnenlandse reizen
Organisatie van de reis ⁽¹⁾	— uitgaande reizen
Voornaamste wijze van vervoer ⁽¹⁾	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
Voornaamste accommodatie ⁽¹⁾	<i>Totaal</i>
<i>Geslacht</i>	<i>— binnenlandse reizen</i>
— <i>mannelijk</i>	<i>— uitgaande reizen</i>
— <i>vrouwelijk</i>	
<i>Leeftijd</i> ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 19

Variabele: aantal reizen
Frequentie: driemaandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Per kalendermaand	Totaal
Duur van de reis	— binnenlandse reizen
— 1 tot en met 3 nachten	— uitgaande reizen
— 4 of meer opeenvolgende nachten	Alle vakanties
Voornaamste accommodatie	Totaal
— hotels en dergelijke	— binnenlandse reizen
— overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven	— uitgaande reizen
— gespecialiseerde accommodatie	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
— particuliere accommodatie	<i>Totaal</i>
<i>Geslacht</i>	— <i>binnenlandse reizen</i>
— <i>mannelijk</i>	— <i>uitgaande reizen</i>
— <i>vrouwelijk</i>	Zakenreizen
	Totaal
	— binnenlandse reizen
	— uitgaande reizen

Nummer C.1.1.4: Aantal overnachtingen

Tabel 20

Variabele: aantal overnachtingen
Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Duur van de reis ⁽¹⁾	Totaal
<i>Per kalendermaand</i>	— binnenlandse reizen
<i>Organisatie van de reis⁽¹⁾</i>	— uitgaande reizen
<i>Voornaamste wijze van vervoer⁽¹⁾</i>	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
<i>Voornaamste accommodatie⁽¹⁾</i>	<i>Totaal</i>
<i>Geslacht</i>	— <i>binnenlandse reizen</i>
— <i>mannelijk</i>	— <i>uitgaande reizen</i>
— <i>vrouwelijk</i>	
<i>Leeftijd⁽¹⁾</i>	

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 21

Variabele: aantal overnachtingen
 Frequentie: driemaandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Duur van de reis	Totaal
— 1 tot en met 3 nachten	— binnenlandse reizen
— 4 of meer opeenvolgende nachten	— uitgaande reizen
<i>Per kalendermaand</i>	Alle vakanties
<i>Voornaamste accommodatie</i>	Totaal
— <i>hotels en dergelijke</i>	— binnenlandse reizen
— <i>gespecialiseerde accommodatie</i>	— uitgaande reizen
— <i>overige collectieve logiesverstrekkende bedrijven</i>	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
— <i>particuliere accommodatie</i>	<i>Totaal</i>
<i>Geslacht</i>	— <i>binnenlandse reizen</i>
— <i>mannelijk</i>	— <i>uitgaande reizen</i>
— <i>vrouwelijk</i>	Zakenreizen
	Totaal
	— binnenlandse reizen
	— uitgaande reizen

Nummer C.1.1.3 en C.1.1.4: aantal uitgaande reizen en overnachtingen naar geografisch gebied

Tabel 22

Variabele: aantal reizen
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
Geografisch gebied ⁽¹⁾	Totaal
	Alle vakanties
	Totaal
	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
	<i>Totaal</i>
	Zakenreizen
	Totaal

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 23

Variabele: aantal overnachtingen
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Geografisch gebied ⁽¹⁾	Vakanties met vier overnachtingen of meer Totaal Alle vakanties Totaal <i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i> <i>Totaal</i> Zakenreizen Totaal

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Afgeleide gegevens — nummer C.1.1.2: aantal uitgaande reizen en overnachtingen naar geografisch gebied, ingedeeld naar andere kenmerken

Tabel 24

Variabele: aantal reizen (met vier overnachtingen of meer)
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Geografisch gebied ⁽¹⁾	<i>Geslacht</i> <i>— mannelijk</i> <i>— vrouwelijk</i> <i>Duur van de reis ⁽¹⁾</i> <i>Organisatie van de reis ⁽¹⁾</i> <i>Voornaamste wijze van vervoer ⁽¹⁾</i> <i>Voornaamste accommodatie ⁽¹⁾</i> <i>Leeftijd ⁽¹⁾</i>

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 25

Variabele: aantal overnachtingen (tijdens reizen met vier overnachtingen of meer)
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal Geografisch gebied ⁽¹⁾	<i>Geslacht</i> <i>— mannelijk</i> <i>— vrouwelijk</i> <i>Duur van de reis ⁽¹⁾</i> <i>Organisatie van de reis ⁽¹⁾</i> <i>Voornaamste wijze van vervoer ⁽¹⁾</i> <i>Voornaamste accommodatie ⁽¹⁾</i> <i>Leeftijd ⁽¹⁾</i>

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Nummer C.1.4.1: uitgaven van toeristen
--

Tabel 26

Variabele: uitgaven van toeristen — totaal
 Frequentie: jaarlijks, driemaandelijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
<i>Geslacht</i>	Totaal
— <i>mannelijk</i>	— binnenlandse reizen
— <i>vrouwelijk</i>	— uitgaande reizen
<i>Duur van de reis</i> ⁽¹⁾	Alle vakanties
<i>Organisatie van de reis</i> ⁽¹⁾	Totaal
<i>Voornaamste wijze van vervoer</i> ⁽¹⁾	— binnenlandse reizen
<i>Voornaamste accommodatie</i> ⁽¹⁾	— uitgaande reizen
<i>Leeftijd</i> ⁽¹⁾	<i>waarvan: bezoeken aan familie of vrienden</i>
	<i>Totaal</i>
	— <i>binnenlandse reizen</i>
	— <i>uitgaande reizen</i>
	Zakenreizen
	Totaal
	— binnenlandse reizen
	— uitgaande reizen

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 27

Variabele: uitgaven van toeristen — pakketreizen
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Totaal	Vakanties met vier overnachtingen of meer
<i>Geslacht</i>	Totaal
— <i>mannelijk</i>	— binnenlandse reizen
— <i>vrouwelijk</i>	— uitgaande reizen
<i>Duur van de reis</i> ⁽¹⁾	
<i>Organisatie van de reis</i> ⁽¹⁾	
<i>Voornaamste wijze van vervoer</i> ⁽¹⁾	
<i>Voornaamste accommodatie</i> ⁽¹⁾	
<i>Leeftijd</i> ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 28

Variabele: uitgaven van toeristen — totaal
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Geografisch gebied ⁽¹⁾	Vakanties met vier overnachtingen of meer <i>Totaal</i> <i>Alle vakanties</i> <i>Totaal</i> <i>Zakenreizen</i> <i>Totaal</i>

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage bij de richtlijn.

Tabel 29

Variabele: uitgaven van toeristen — pakketreizen
 Frequentie: jaarlijks

Regels	Kolommen
Geografisch gebied ⁽¹⁾	Vakanties met vier overnachtingen of meer <i>Totaal</i>

⁽¹⁾ Zie voor de indeling de bijlage van de richtlijn.

*BIJLAGE III***Afwijkingen toegestaan aan de lidstaten**

Onderstaande afwijkingen die de lidstaten zijn toegestaan, hebben betrekking op de referentieperiode, de indiening van de gegevens, dan wel gaat het om een gedeeltelijke afwijking, bijvoorbeeld ten aanzien van de indeling van variabelen.

De codes verwijzen naar het nummer van de variabele in de bijlage van de richtlijn.

België

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: uitstel voor de indiening van de voorlopige driemaandelijkse gegevens voor 1997.

Duitsland

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: referentieperiode 1996 voor jaarcijfers.

Spanje

— A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: onvolledige verzameling van gegevens voor „Overige collectieve logiesverstrekken-
kende bedrijven” in 1996 en 1997 voor jaarcijfers en in 1997 voor maandcijfers.

Frankrijk

— A.1.1: aantal bedden in „Overige collectieve logiesverstrekken-
de bedrijven” voor 1996-1997 voor jaarcijfers.

— B.1.1, B.1.2, B.1.3, B.2.1: referentieperiode 1996-1997 voor jaarcijfers en 1997 voor maandcijfers voor
„Vakantiewoningen” en „Overige collectieve logiesverstrekken-
de bedrijven”.

Ierland

— A.1.1, B.1.1, B.1.3, B.2.1, B.2.2: gegevens over niet-geregistreerde bedrijven die logies en ontbijt (Bed and
Breakfast) aanbieden voor 1996-1998 voor jaarcijfers en voor 1997-1998 voor maandcijfers.

— A.1.2, B.1.2, B.1.3, B.2.1: referentieperiode 1997 voor maandcijfers en 1996-1997 voor jaarcijfers. Onvolle-
dige verzameling van gegevens voor „Overige collectieve logiesverstrekken-
de bedrijven” in 1996-1998 voor
jaarcijfers en in 1997-1998 voor maandcijfers.

— B.1.3: uitsplitsing naar land van ingezetenschap in 1996-1998.

— B.2.1, B.2.2: referentieperiode 1997 voor maandcijfers.

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: referentieperiode 1997 voor kwartaalcijfers en 1996-1997 voor jaarcijfers.

Italië

— B.1.1, B.1.2, B.1.3: uitstel van zes maanden voor de indiening van jaarcijfers voor 1996-1997.

— B.2.1, B.2.2: uitstel van zes maanden voor de indiening van maandcijfers voor 1997.

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: uitstel van twaalf maanden voor de indiening van jaarcijfers voor 1996 en
kwartaalcijfers voor 1997.

Luxemburg

— A.1.2: aantal bedden in „Overige collectieve logiesverstrekken-
de bedrijven” voor 1996.

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: referentieperiode 1996-1997 voor jaarcijfers.

Oostenrijk

— A.1.1, A.1.2: „Hotels en dergelijke” inclusief „Vakantiewoningen” voor 1996-1997 voor jaarcijfers.

— B.1, B.2: „Hotels en dergelijke” inclusief „Vakantiewoningen” tot oktober 1997 voor maandcijfers en voor
1996-1997 voor jaarcijfers.

— B.1.3: uitsplitsing naar land van ingezetenschap voor 1996-1997.

— C.1.1, C.1.2, C.1.3, C.1.4: referentieperiode 1996-1997 voor jaarcijfers en 1997-1999 voor kwartaalcijfers.

Portugal

- A.1.2, B.1.2, B.2.1, B.1.3: referentieperiode 1997 voor maandcijfers en 1996-1997 voor jaarcijfers over „Vakantiewoningen”.

Zweden

- B.1.3: referentieperiode 1996-1997 voor jaarcijfers.
  - B.2.1: referentieperiode 1997 voor maandcijfers.
  - C.1.1.1: referentieperiode 1997 voor kwartaalcijfers en 1996 voor jaarcijfers.
  - C.1.3: referentieperiode 1997 voor kwartaalcijfers en 1996 voor jaarcijfers.
-